PELLON SEURAKUNTA

# HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ 2024

Kirkkoneuvosto 15.11.2023

SISÄLLYS

**HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ** ..... 3

1 § HAUTAUSTOINTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET ..... 3

2 § HAUTAUSMAAT JA TUNNUKSETTOMAT HAUTA-ALUEET ..... 3

3 § HAUTAUSMAAN KÄYTÖN OHJAUS JA SUUNNITTELU ..... 4

4 § HAUTA ..... 4

5 § KOSKEMATTOMUUSAIKA ..... 5

6 § HAUTAOIKEUS (HALLINTA-AIKA) ..... 5

7 § HAUTAUSTOIMEN MAKSUT ..... 6

8 § HAUTAOIKEUDEN HALTIJA ..... 6

9 § HAUTAAMISJÄRJESTYS ..... 7

10 § TODISTUS HAUTAOIKEUDESTA ..... 7

11 § RUUMIIN JA TUHKAN KÄSITTELY, SÄILYTTÄMINEN JA KULJETTAMINEN ..... 8

12 § HAUTAAMINEN ..... 9

13 § HAUDATUN RUUMIIN TAI TUHKAN SIIRTO ..... 11

14 § HAUDAN HOITAMINEN ..... 11

15 § HAUTAMUISTOMERKIT ..... 12

16 § HAUTAKIRJANPITO ..... 13

17 § OHJESÄÄNNÖSSÄ MAINITTUJA LAKEJA JA MUITA SÄÄDÖKSIÄ OVAT 13

18 § VOIMAANTULO ..... 14

## HAUTAUSTOIMEN OHJESÄÄNTÖ

Pellon seurakunnan hautaustoimen ohjesääntö.

### 1 § HAUTAUSTOINTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET

Sen lisäksi, mitä hautaustoimilaissa, kirkkolaissa, kirkkojärjestyksessä sekä muissa laeissa ja asetuksissa säädetään, on seurakunnan hautaustoimessa noudatettava tämän ohjesäännön määräyksiä. (KJ 3 luku 56 §), (HautL 3 §)

Päätösvallasta hautaustoimeen liittyvissä asioissa määrätään seurakunnan hallintosäännössä. (KL 3 luku 35 §)
*Pellon seurakunnan hallintosääntö*
*Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma*

### 2 § HAUTAUSMAAT JA TUNNUKSETTOMAT HAUTA-ALUEET

Pellon hautausmaa nro 854-404-4-171
Hautausmaan osoite on Kalottitie 8, 95700 Pello

Turtolan hautausmaa nro 854-407-11-125
Hautausmaan osoite on Torniontie 128 95645 Turtola

Turtolan vanha (museo) hautausmaa nro xx
Hautausmaan osoite on xx, 95645 Turtola

Seurakunta osoittaa pyynnöstä hautasijan erilliseltä tunnustuksettomalta hauta-alueelta, joka sijaitsee Ylitornion seurakunnan Meltosjärven hautausmaalla. (HautL 5 §), (KJ 3: 55 § 2 mom.)

Pellon hautausmaalla on arkkuhautausalueen lisäksi muistolehto.

Sankarihautausmaa sijaitsee Turtolan kirkon vieressä.

## 3 § HAUTAUSMAAN KÄYTÖN OHJAUS JA SUUNNITTELU

Hautausmaan käytössä noudatetaan mitä hautausmaakaavassa, hautausmaan käyttösuunnitelmassa, hautakartassa sekä hautausmaan ylläpidossa ja hoidossa laaditussa hautausmaan hoitosuunnitelmassa säädetään (KJ 3:57 - 59 §).
*Pellon seurakunnan hautausmaakaava*
*Pellon seurakunnan hautakartta*
*Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma*
*Pellon seurakunnan hautausmaan hoitosuunnitelma*

## 4 § HAUTA

Hauta on yhden tai useamman vainajan hautaamista varten varattu maa-alue hautausmaalla. Hauta sisältää yhden tai useamman vierekkäisen hautapaikan (hautasijan) ja kukin hautapaikka yhden tai kaksi päällekkäisen hautasijaa. Seurakunnan järjestelmässä Hautaa nimitetään myös Hauta-alueena.

Jos hautausmaa tai sen osa on käyttösuunnitelmassa osoitettu kerros- eli syvähautaukseen ja maan laatu sen sallii, voidaan hautaan haudata kaksi tai useampia arkkuja päällekkäin. Tällöin arkkuhaudan terveydensuojeluasetuksen mukaiseen vähimmäis-syvyyteen lisätään 0,6 metriä arkkua kohden. Pellon seurakunnalla alimman hautasijan syvyys on 210 cm ja ylimmän hautasijan syvyys 150 cm.

Uurnahaudan vähimmäissyvyys on 0,6 metriä. Tämä ei kuitenkaan koske ilman uurnaa haudattavaa tuhkaa. Arkkuhautasijaa voidaan käyttää tuhkahautaukseen siten, että asiasta tehdään merkintä seurakunnan hautakirjanpitoon. Uurnia voidaan haudata päällekkäin tai vierekkäin tilan salliessa.

Muisto-/uurnalehdossa ei ole näkyvästi merkittyjä hautasijoja eikä yksityisiä muistomerkkejä. Vainajien muistaminen tapahtuu hauta-alueen yhteismuistomerkillä. Hautapaikkaa ei myöhemmin osoiteta omaisille.
*Terveydensuojeluasetus 40 § 2-3 mom.*
*KJ 3: 59 §*

## 5 § KOSKEMATTOMUUSAIKA

Haudan koskemattomuusaika on arkkuhautauksessa 15 vuotta hautauksen jälkeisen kalenterivuoden alusta lukien (Terveyden suojeluasetus 7:40§). Tuhkahautaukseen ei ole laissa säädetty koskemattomuusaikaa.

Pellon seurakunnan päättämä koskemattomuusaika on olosuhteiden vuoksi arkkuhautauksessa 25 vuotta. Tuhkahautauksessa koskemattomuusaikaa ei ole. Koskemattomuusaikaa voidaan olosuhteista johtuen hautakohtaisesti pidentää.

Kirkkoherran erillisellä päätöksellä seurakunnan päättämää koskemattomuusaikaa voidaan arkkuhautauksessa lyhentää.

## 6 § HAUTAOIKEUS (HALLINTA-AIKA)

Hautaoikeus luovutetaan tuhkahautauksessa 15 vuodeksi kerrallaan ja arkkuhautauksessa 25 vuodeksi kerrallaan. (KL 3:31 § 2 mom.)

Hautaan kuuluvien kaikkien hautapaikkojen hallinta-aika on aina sama. Hautaoikeutta luovutettaessa huomioidaan ainaishaudat. Ainaishaudalla tarkoitetaan vuonna 1954 kirkkolakiin tehdyn lisäyksen (114/1954) 298 b § mainittua sukuhautaa.

Seurakunta tarjoaa mahdollisuuden jatkaa määräaikaisten arkkuhautojen hallinta-aikaa 25 vuotta ja uurnahautojen 15 vuotta kerrallaan hallinta-ajan ollessa päättymässä, ellei määräajan jatkamiselle ole hautausmaan tarkoituksenmukaisesta ylläpidosta aiheutuvaa estettä.

Hautapaikkoja luovutetaan kuolemantapauksen yhteydessä. Vainajan hautauksen yhteydessä saa omainen varata ja ostaa toisen hautasijan määräajaksi. Erityistapauksessa talouspäällikön päätöksellä voi omainen varata ja ostaa kolmannen hautasijan. Erityistapauksena voidaan pitää erityislasta tai muuten erikseen perustellen yksinäistä vainajan lähiomaista. Kerroshautausalueella varataan ja ostetaan yksi hauta, jossa on kaksi hautasijaa.

Uurnahauta-alueella varataan ja ostetaan yksi hauta sisältää neljä tuhka- / uurnahautasijaa.

Muulloin kuin kuolemantapauksen yhteydessä hautaa ei voi varata ennakkoon kuin erityisestä syystä ja poikkeuksellisesti kirkkoneuvoston päätöksellä (KL 3:29 § 2 mom.).

Muistolehdossa vainajan omaisille ei muodostu oikeuksia tiettyyn paikkaan. Omaisten tulee, mikäli mahdollista, käyttää hallinnassaan olevat vanhat hautapaikat uudelleen, ennen kuin heille luovutetaan uusi hautapaikka. Oikeus tulla haudatuksi aikaisemmin luovutettuun hautaa tulee kuitenkin selvittää ennen hautausta.

Arkkuhautapaikkoihin voidaan haudata vainaja tuhkattuna, jolloin haudan hautaoikeutta määritellään kyseiseen hautaan (hauta-alueeseen) haudatun vainajan pisimmän koskemattomuusajan mukaan.
*HautL 4 §*
*HautL 11 §*
*KL 3:30 §*
*KL 13:8 §*
*KL 3:32 § 1 mom*

## 7 § HAUTAUSTOIMEN MAKSUT

Hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määräämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. (HautL 6 §).

Kirkkovaltuusto päättää haudoista (hautapaikasta) perittävistä maksuista (KL 3:36 §).

## 8 § HAUTAOIKEUDEN HALTIJA

Hautaoikeuden haltijasta on voimassa mitä siitä erikseen säädetään. (KL 29 - 31 §). Hautaoikeus voidaan luovuttaa myös henkilölle, jonka kotikunta on muu kuin Pello.

Hautaoikeuden haltijan tulee viipymättä ilmoittaa muuttuneet henkilö- ja yhteystiedot seurakunnalle.

## 9 § HAUTAAMISJÄRJESTYS

Haudattaessa vainajaa aikaisemmin lunastettuun hautaan on hautausjärjestelyistä huolehtivan (seurakunnan järjestelmissä Yhteyshenkilö) esitettävä tarvittaessa ensisijaisten oikeudenomistajien suostumus asiaan tai sukuselvitys. Mikäli suostumusta tai sopimusta ei ole keitä hautaan voidaan haudata, noudatetaan kirkkolain mukaista hautausjärjestystä.

## 10 § TODISTUS HAUTAOIKEUDESTA

Hautaoikeuden haltijalle tai jos haltijaa ei ole sovittu, niin hautausta järjestävälle lähiomaiselle, Yhteyshenkilölle, annetaan sopimus, jossa on tiedot haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta, hauta-alueen aikaisemmista vainajista ja hautaoikeuden hinnasta. Mikäli hauta-alueelle on varattu paikkoja henkilön nimellä, tiedot varauksesta sisältyvät todistukseen.  Sopimus toimii hautaoikeuden todistuksena.

Vainajan rekisteriin kirjaamisen/ hautaustapahtuman laskutuksen jälkeen voidaan voimassa olevan sopimuksen mukaiselle hautaoikeuden haltijalle toimittaa erikseen tilattaessa todistus haudan sijainnista, hautaoikeuden voimassaoloajasta, hauta-alueen aikaisemmista vainajista ja mahdollisuuksien mukaan maksettujen hautaoikeuden hinnasta.

## 11 § RUUMIIN JA TUHKAN KÄSITTELY, SÄILYTTÄMINEN JA KULJETTAMINEN

Vainajan ruumiin vastaanottaminen hautaan siunattavaksi, haudattavaksi tai tuhkattavaksi edellyttää hautauslupaa. Tarvittaessa seurakunta toimittaa hautauslupaan edelleen toisen ylläpitämän hautausmaan tai krematorion ylläpitäjälle.
*Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 1 mom.*
*HautL 19 §*

Seurakunnalla on säilytystila vainajia varten. (KJ 3: 55 § 3 mom.). Ruumis säilytetään ennen hautaamista suljetussa arkussa vainajien säilytystilassa, jonne sivullisilla ei ole vapaata pääsyä. Arkkuun merkitään vainajan nimi. Tilan käyttäjät huolehtivat säilytystilassa olevien vainajien tietojen kirjaamisesta. Tämän vuoksi säilytystilaan siirrettävän vainajan siunaamisesta tai hautaamisesta on oltava sopimus seurakunnan kanssa

Omaisten pyynnöstä ruumis voidaan viedä hautaan ennen hautaan siunaamista. Tällöin hauta peitetään viipymättä vähintään arkun korkeudelta ja haudan päälle asetetaan kansi.
Hautaan siunaamisen toimittaa pappi kirkossa tai siunauskappelissa, kappelissa, haudalla taikka vainajan kotona sen mukaan kuin hautauksesta huolehtivat henkilöt siitä papin kanssa sopivat (KJ 3:13 § 1 mom.).

Hautausjärjestelyistä huolehtiva Yhteyshenkilö voi sopia hautaustoimiston henkilökunnan kanssa vainajan näytöstä lähiomaisille seurakunnan tiloissa, jos näyttö voi tapahtua turvallisesti eikä siihen ole estettä. Vainajan näyttöä koskevissa järjestelyissä on otettava huomioon, että vainajakylmiötä ei lähtökohtaisesti ole tarkoitettu yleisötilaksi Vainajan näyttämisestä vastaa hautaustoimiston henkilökunta. Seurakunta sopii alueellaan toimivien hautaustoimistojen kanssa käytännöistä sekä tiedon välittämisestä myös niissä tilanteissa, kun vainajaa muista syistä ei tulisi näyttää omaisille. Seurakunta vastaa tiloissaan tapahtuvan tilaisuuden turvallisista järjestelyistä.

Jos vainaja on sairastanut tarttuvaa tautia ja tartunnan vaara on edelleen olemassa, on vainajan kuolinsyyn selvittäjän ilmoitettava tästä ruumista käsittelevälle. Hautaustoimis-toon tulee välittää tieto, että arkkua ei voi avata.

*Terveydensuojeluasetus 41 §*
*HautL 2 §*

## 12 § HAUTAAMINEN

Hautatoimen palveluita tarjotaan seurakuntalaisille pääsääntöisesti torstaista – lauantaihin kello 10 ja 14, pois lukien kuukauden yksi lauantai, jolla turvataan hautauspalvelun henkilökunnalle yksi vapaa viikonloppu kuukaudessa.

Hautaaminen tulee suorittaa viivytyksettä. Hautaamisen ajasta on sovittava seurakunnan kanssa viimeistään 14 vuorokautta ennen toimitusta. Erityistilanteissa hautaamisen sopimisen aikataulusta voidaan poiketa.

Hauta avataan hautausmaakaavan ja -rekisterin mukaiseen paikkaan. Kaivannon leveys ja pituus määräytyvät arkun suuruuden ja hautausmaakaavan mukaan siten, että arkku mahtuu laskeutumaan haudan pohjalle. Kaivanto tuetaan asianmukaisesti olosuhteiden edellyttämällä tavalla.

Haudalla olevat hautamuistomerkit on hautaoikeuden haltijan kustannuksella siirrettävä syrjään ja hautauksen jälkeen asetettava paikoilleen siten, että muistomerkki ei vaaranna turvallisuutta. Pellon seurakunnassa nämä kustannukset ovat sisällytetty hautauspalvelun hintaan.

Haudan avaamisen aikana esille tulevat aikaisemmin haudatun vainajan jäännökset suojataan ja sen jälkeen peitetään kaivannon pohjalle. Jos hautaa avattaessa esille tulee maatumaton arkku tai vainaja, haudan kaivu keskeytetään, kaivanto peitetään ja hautausjärjestelyistä huolehtivan henkilön kanssa sovitaan muu hautasija.

Tilapäisen haitan aiheuttaminen viereisille haudoille ei ole esteenä haudan avaamiselle.
Ruumis on haudattava helposti maatuvassa arkussa. Tuhka on haudattava helposti maatuvassa uurnassa tai ilman uurnaa. Tuhka voidaan myös sirotella hautapaikkaan, mikäli seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma on sen mahdollistanut.

Haudan avaamisesta ja peittämisestä huolehtii seurakunta. Hauta peitetään toimituksen aikana kannella, jonka päälle kukkalaitteet lasketaan. Mikäli hauta on tuettu tukitelineillä, hauta peitetään siten, että arkku peittyy. Omaiset voivat peittää arkun toimituksen yhteydessä. Hautausmaan työntekijät ottavat tukitelineet pois ja peittävät haudan hautauksen jälkeen viimeistään seuraavana arkipäivänä. Työstä peritään maksu kulloinkin voimassa olevan hinnoittelun mukaisesti.

Omaisten on huolehdittava haudalle laskettujen kukkalaitteiden poistamisesta kesäaikaan 14 päivän kuluessa ja talviaikaan kukat voivat jäädä haudalle lumipeitteen alle. Seurakunnalla on oikeus poistaa kukat kesän aikana 14 vuorokauden jälkeen hautaus-toimituksesta ja talven jälkeen hautausmaan yleissiivouksen aikana ja veloittaa siitä. Seurakunta voi tarjota maksullista palvelua hautauksen jälkeisistä erillispalveluista.

Arkkuhautausta ja uurnahautausta tehdään ympärivuoden lukuun ottamatta Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelmassa kirjattuja poikkeuksia. Tuhkansirottelulle soveltuvat hautausmaa-alueet on kirjattu hautausmaan käyttösuunnitelmaan.
*Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma*

Hautausmaan ylläpitäjän on viipymättä hautauksen jälkeen ilmoitettava hautauksen ajasta ja hautausmaasta, johon vainaja on haudattu, sovittuun aluerekisterikeskuksen järjestelmään, Digi- ja väestötietovirastolle tai Ahvenanmaan valtionvirastolle. Myös ulkomaan kansalaisten osalta oikea menettely on tehdä hautaus- ja tuhkausilmoitus Digi- ja väestötietovirastoon tai Ahvenanmaan valtionvirastolle. (Nämä toimijat huolehtivat kuolintietojen ilmoittamisesta maasta toiseen, joten on luontevaa, että myös hautaustieto kulkee samaa kanavaa pitkin. Kirkkohallitus /Tuomo Kahenviita, rekisterinjohtaja).
*Terveydensuojeluasetus 40 § 1 mom.*
*Asetus kuolemansyyn selvittämisestä 22 a § 2-3 mom.*
*Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma*

## 13 § HAUDATUN RUUMIIN TAI TUHKAN SIIRTO

Haudatun ruumiin tai tuhkan saa siirtää toiseen hautaan vain, jos aluehallintovirasto erityisen painavista syistä on myöntänyt siihen luvan. Haudatun ruumiin siirtäminen edellyttää lisäksi kunnan terveydensuojeluviranomaisen myöntämän luvan. Mainitut päätökset on ennen siirron valmistelua toimitettava tiedoksi seurakunnalle.
*HautL 24 §*
*Terveydensuojeluasetus 42 §*

## 14 § HAUDAN HOITAMINEN

Seurakunnalle kuuluva hautausmaan perushoito ja hautaoikeuden haltijalle kuuluvat tehtävät määräytyvät hautausmaan hoitosuunnitelman mukaisesti. Seurakunta seuraa hautojen hoitoa ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi.

Sen lisäksi, mitä kirkkolain 3 luvun 33 §:n 1 momentissa säädetään seurakunnan vastuusta yksittäisen haudan hoidosta, seurakunta voi sopia seurakunnan hallintaan palautuneen haudan ylläpidosta ja hoidosta kulttuuriperintöä vaalivan yhteisön tai henkilön kustannuksella.

Kirkkoneuvosto voi velvoittaa hautaoikeuden haltijan kunnostamaan haudan, jonka hoito on olennaisesti laiminlyöty. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika siitä, kun päätös on annettu hautaoikeuden haltijalle tiedoksi. Kirkkoneuvosto voi päättää hautaoikeuden menettämisestä, jollei laiminlyöntiä ole korjattu. Päätöksestä on tiedotettava (HautL 10 luku 26 §).

Kirkkoneuvosto voi hakemuksesta myöntää määräajaksi yksityiselle tai yritykselle luvan hoitaa ammattimaisesti hautoja. Asiasta tulee aina laatia kirjallinen sopimus, jossa määritellään sopimusehdot. Seurakunta voi laskuttaa yrittäjää työvälineiden käytöstä.

Hautausmaan hoitovastuusta seurakunnan ja haudanhaltija välillä säädetään erikseen hautausmaan hoitosuunnitelmassa.

*Pellon seurakunta hautausmaan hoitosuunnitelma*
*HautL 11 §,13 §*

## 15 § HAUTAMUISTOMERKIT

Haudalle saa sijoittaa seurakunnan hyväksymän hautausmaan käyttösuunnitelman mukaiset muistomerkit, kun hautaoikeudesta on suoritettu siitä määrätty maksu.

Hautausmaan käyttösuunnitelmasta poikkeavasta muistomerkistä on laadittava suunnitelma, jonka hyväksymistä on haettava seurakunnalta ennen muistomerkin valmistamista. Muistomerkin hyväksymisestä vastaa talouspäällikkö, jonka yhteystiedot löytyvät verkkosivuilta.

Muistomerkin pystyttämisen ajankohdasta on sovittava etukäteen hautausmaan suntion kanssa. Samaa menettelyä sovelletaan vanhan muistomerkin muuttamiseen.

Haudalle asennettava muistomerkki on sijoitettava haudan rajojen sisäpuolelle. Hauta-muistomerkin asentaminen on sallittu vain sulan maan aikana.

Muistomerkki on asennettava siten, ettei kaatumisen tai vieremän vaaraa ole. Muistomerkin turvallisuudesta vastaa hautaoikeuden haltija. Seurakunta seuraa hautamuistomerkkien turvallisuutta ja antaa tarvittaessa kehotuksia puutteiden korjaamiseksi. Määräysten vastaisesti asennettu muistomerkki on seurakunnan kehotuksesta viipymättä korjattava tai poistettava. Seurakunta voi tarjota maksullista palvelua muistomerkkien suoristamisesta tai tukemisesta.

Hautamuistomerkin tulee olla hautausmaalle tuotaessa valmiiksi tehty eikä se saa olla hautausmaalla paikoilleen asentamattomana kauemmin kuin työn suoritus vaatii. Työn päätyttyä hauta on heti siistittävä ja viereisille haudoille aiheutuneet vahingot siistittävä ja korjattava. Asennuksesta vastaavan on raportoitava vahingoista seurakunnalle ja tarvittaessa sovittava korvauksista hautaoikeuden haltijoiden kanssa.

Haudan reunustaminen on kielletty, jollei hautausmaan käyttösuunnitelma sitä salli.

*Hautausmaan käyttösuunnitelma*
*HautL 14 §*
*KJ 3 luku 60 – 61 §*
*Pellon seurakunnan hautausmaan käyttösuunnitelma*

## 16 § HAUTAKIRJANPITO

Hautarekisteriin merkitään hautaustoimilain 12 §:ssä edellytettyjen tietojen lisäksi hautaoikeuden haltijan nimi, mikäli se on ilmoitettu seurakunnalle, hänen yhteystiedot sekä hautaoikeuden voimassaoloaika vainajista. Vainajista, joiden tuhka on sijoitettu muistolehtoon, merkitään rekisteriin samat tiedot lukuun ottamatta tuhkan sijaintia.

Hautasijan yksilöinnistä seurakunnan rekisteriin vastaa hautaustoimesta vastaava seurakunnan suntio.

Hautarekisteriin merkitään mahdollinen hautaa luovutettaessa tehty sopimus hautaoikeuden haltijasta sekä tieto siitä, keitä hautaan voidaan haudata.
Rekisteri tulee säilyttää pysyvästi. (HautL 12 §)

## 17 § OHJESÄÄNNÖSSÄ MAINITTUJA LAKEJA JA MUITA SÄÄDÖKSIÄ OVAT

Kirkkolaki (652/2023) (KL)
Kirkkojärjestys (657/2023)(KJ)
Hautaustoimilaki (457/2003)(HautL)
Hallintolaki (434/2003)
Järjestyslaki (612/2003)
Terveydensuojeluasetus (1280/1994)
Asetus kuolemansyyn selvittämisestä (948/1973)

Hyväksytty hautaustoimen ohjesääntö on sitova eikä hautaustoimen ohjesäännöstä poikkeavassa tilanteessa sen määräyksiä voida sivuuttaa päätöksellä, joka olennaisella tavalla syrjäyttää määräysten tavoitteet. Lähtökohtaisesti katsotaan,

että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, jos hallinnon sisäisiä määräyksiä ei ole noudatettu.

## 18 § VOIMAANTULO

Tämä sääntö tulee voimaan 1.1 2024.
Tällä säännöllä kumotaan 9. päivänä joulukuuta 2013 vahvistettu Pellon seurakunnan hautaustoimen ohjesääntö.